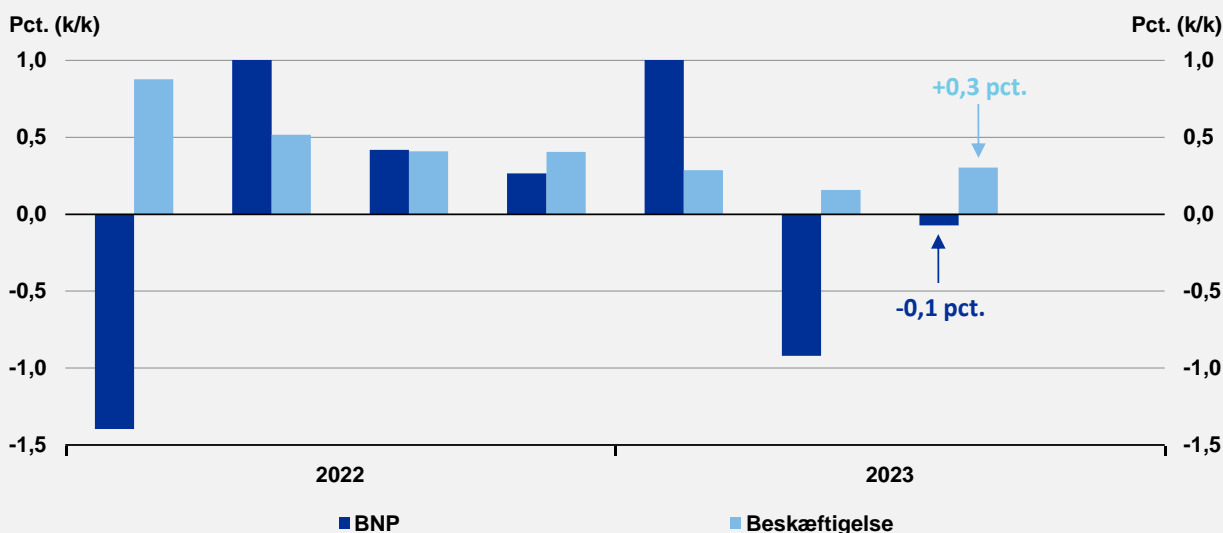

Lille tilbagegang i BNP på 0,1 pct. i 3. kvartal 2023 ifølge foreløbigt nationalregnskab

Danmark

- Lille tilbagegang i BNP på 0,1 pct. i 3. kvartal 2023 ifølge foreløbigt nationalregnskab
- Fortsat stigning i udlånsvækst til erhverv i oktober
- Svag stigning i detailsalget i oktober
- Ny prognose fra OECD: Fortsat svage vækstudsigter trods stærkere end forventet vækst i 2023
- Ledigheden steg med 500 personer i oktober
- Lønnen steg med 4,1 pct. i 3. kvartal ifølge det standardberegneede lønindeks

Renter, oliepriser, valuta- og aktiemarkeder

- Fald i renterne på 10-årige statsobligationer
- Modsatrettede bevægelser på aktiemarkederne
- Fald i prisen på naturgas og stigning i prisen på el

Prognoseoversigt

- Ny prognose fra OECD

Internationalt

- Euroområdet: Fald i udlån til private og uændret ledighed i oktober. Stigning i forbrugertilliden og erhvervstilliden samt fald i inflationen i november
- USA: Stigning i huspriserne i september. Opjustering af BNP-vækst i 3. kvartal. Stigning i antallet af påbegyndte boligbyggerier, antallet af byggeritilladelser samt detailsalget i oktober. Fald i erhvervstilliden i oktober
- Storbritannien: Stigning i erhvervstilliden i november
- Tyskland: Stigning i detailsalget i oktober. Fald i inflationen samt stigning i ledigheden i november
- Norge: Stigning i erhvervstilliden i november
- Sverige: Negativ BNP-vækst i 3. kvartal. Stigning i detailsalget i oktober samt stigning i erhvervstilliden inden for fremstilling i november
- Japan: Modsatrettede bevægelser inden for erhvervstilliden i november
- Kina: Modsatrettede bevægelser inden for erhvervstilliden i november

Denne publikation er udarbejdet af Økonomiministeriet, Konjunkturanalyse og prognose

Ved Stranden 8 • 1061 København K • Telefon 40 20 86 87 • Mail oem@oem.dk

Redaktionen er afsluttet fredag kl. 12.

Vi gør opmærksom på, at vi behandler registrerede e-mailadresser på modtagere af publikationen fortroligt, og at man til enhver tid kan afmelde sig KonjunkturNyt samt læse om, hvordan vi behandler personoplysninger [her](#).

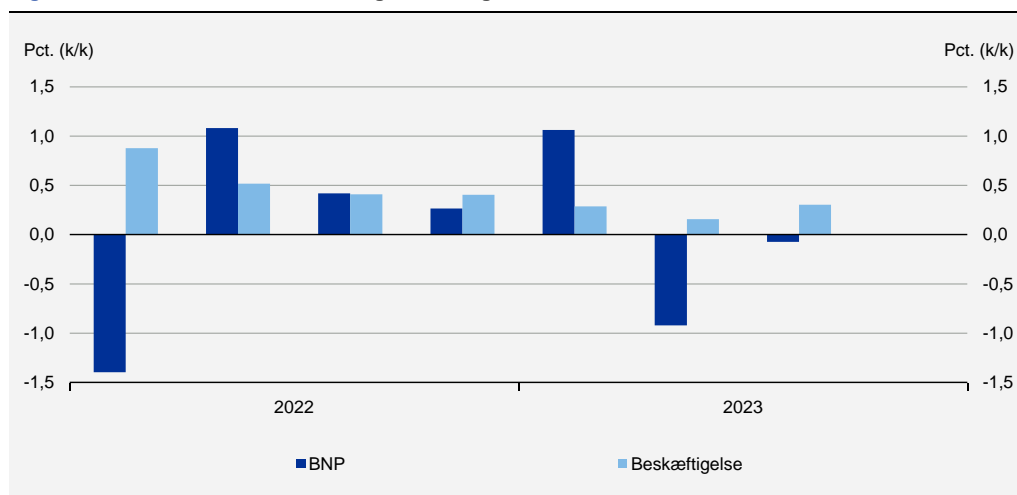
1. Dansk konjunkturnyt

Lille tilbagegang i BNP på 0,1 pct. i 3. kvartal 2023 ifølge foreløbigt nationalregnskab

Den første foreløbige opgørelse af nationalregnskabet for 3. kvartal 2023 viser en lille tilbagegang i BNP på 0,1 pct., når der korrigeres for pris- og sæsonudvikling, *jf. figur 1.1*. Opgørelsen af væksten i 3. kvartal er mere positiv end BNP-indikatoren, der viste et fald på 0,3 pct. I forhold til den seneste opgørelse er BNP-væksten i 1. kvartal revideret op med 0,2 pct.-point, mens væksten i 2. kvartal er revideret ned med 0,6 pct.-point.

Beskæftigelsen steg med 0,3 pct. i 3. kvartal 2023, hvilket svarer til knap 10.000 personer. Fremgangen var størst i den private sektor, hvor antallet af beskæftigede steg med godt 8.000 personer. Antal præsterede timer steg 0,3 pct., hvilket indebærer en uændret gennemsnitlige arbejdstid.

Figur 1.1 Kvartalsvis vækst i BNP og beskæftigelse

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Udviklingen i 3. kvartal dækker over en stigning i alle overordnede efterspørgselskomponenter, men en markant vækst i importen var medvirkende til at trække den samlede udvikling ned *jf. tabel 1.1*.

Den største bidragsyder til fremgang på efterspørgselssiden var eksporten, som steg med 5,1 pct. Det dækker over fremgang i eksporten af både varer (3,9 pct.) og tjenester (6,5 pct.).

De faste bruttoinvesteringer med en fremgang på 3,6 bidrog også pænt til den samlede efterspørgsel. Det kan tilskrives erhvervsinvesteringerne (5,7 pct.), hvilket især dækker over fremgang i investeringerne i intellektuelle rettigheder (17,6 pct.), hvilket skyldes et patentkøb. Der var også fremgang i investeringerne i maskiner, transportmidler mv.

(0,6 pct.), mens der modsat var fald i investeringerne i andre bygninger og anlæg (-1,2 pct.) samt boliginvesteringerne (-2,4 pct.).

Der var også pæn fremgang i privatforbruget, som steg med 1,3 pct. Stigningen dækker over en pæn fremgang i forbruget af tjenester (3,1 pct.), mens der var tilbagegang i køb af køretøjer (-1,0 pct.) og forbruget af andre varer (-0,7 pct.).

Der var også vækst i både det offentlige forbrug (0,8 pct.) og de offentlige investeringer (1,9 pct.).

Fremgangen i efterspørgslen og patentkøbet afspejles i importen, som samlet steg hele 11,3 pct. Det dækker over en markant fremgang i importen af både varer (12,8 pct.) og tjenester (9,3 pct.).

Den bredt funderede fremgang på efterspørgselsiden afspejles ikke tilsvarende på produktionssiden, hvor udviklingen var mere blandet. Bruttoværditilvæksten (BVT) faldt samlet 0,1 pct. i 3. kvartal. Det var især drevet af tilbagegang i industrien (-3,5 pct.), hvilket er relateret til en tilbagegang i medicinalindustriens produktion. I modsat retning trak fremgang i BVT inden for især handel og transport mv. (3,5 pct.).

Der er generelt en del udsving i nationalregnskabets opgørelse af BNP. Danmarks Statistik angiver normalt en usikkerhed på den kvartalsvise BNP-vækst på +/- 1/2 pct.-point. Opgørelsen er fortsat behæftet med ekstra usikkerhed som følge af covid-19.

Tabel 1.1 Nøgletal i det kvartalsvise nationalregnskab

	4. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2023	3. kv. 2023	3. kv. 2023
Realvækst, pct.	Kvartalsvis vækst				Årlig vækst
BNP	0,3	1,1	-0,9	-0,1	0,3
BVT	0,5	1,0	-1,0	-0,1	0,5
Privat forbrug	-0,3	0,2	0,8	1,3	2,1
Offentligt forbrug	0,5	1,9	-0,3	0,8	2,9
Faste bruttoinvesteringer	13,5	-14,3	1,2	3,6	2,0
- Boligbyggeri	-3,8	-3,7	-3,2	-1,4	-11,5
- Erhvervsinvesteringer	22,7	-20	3,9	5,7	7,8
- Offentlige investeringer	4,1	-2,7	-2,8	1,9	0,3
Lagerinvesteringer, bidrag til BNP, pct.-point	-0,9	-0,9	0,1	0,6	
Eksport	-0,3	3,7	3,2	5,1	12,2
Import	1,9	-1,4	4,9	11,3	17,2
Samlet efterspørgsel	1,2	-0,7	1,9	3,7	6,1
Ændring i 1.000 personer					
Beskæftigelse (inkl. orlov)	13	9	5	10	37

Anm.: De reale vækstrater er opgjort i kædeindeks. Årlig vækst er 3. kvartal 2023 i forhold til 3. kvartal 2022
 Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Fortsat stigning i udlånsvækst til erhverv i oktober

Det samlede udlån fra penge- og realkreditinstitutterne til virksomheder lå i oktober 3,7 pct. over niveauet samme måned året før, *jf. figur 1.2*. Dermed steg udlånsvæksten med 1,3 pct.-point fra 2,4 pct. (år-år) i september.

Det samlede udlån til husholdningerne var i oktober 1,7 pct. lavere set i forhold til samme måned året før. Tilbagegangen i udlånet til husholdningerne i 2023 skyldes blandt andet husholdningernes konverteringer af realkreditlån. Som følge af de højere renter har en betydelig del af husholdningerne udskiftet deres fastforrentede lån med en lav pålydende rente med et nyt realkreditlån og derved opnået en lavere restgæld.

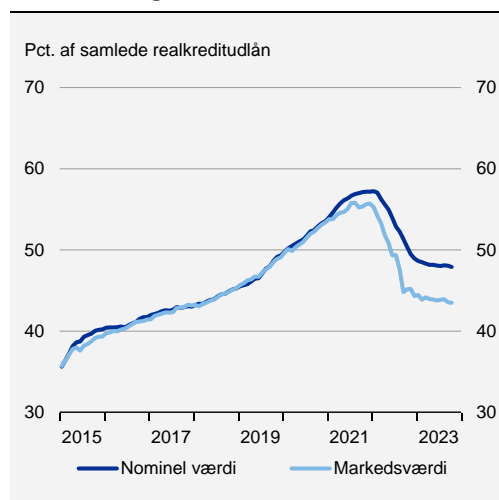
Renteudviklingen og konverteringerne har også ført til, at husholdningerne i stigende grad har foretrukket variabelt forrentede realkreditlån frem for fastforrentede lån, men de senere måneder har fordelingen været omtrent uændret, *jf. figur 1.3*. Renten på husholdningernes udestående lån i penge- og realkreditinstitutter (alle formål) steg 0,1 pct.-point til 3,75 pct. i oktober, mens renten på nye lån udgjorde 5,4 pct.

Husholdningernes samlede indlån i pengeinstitutterne (opgjort ekskl. enmandsvirksomheder) udgjorde i oktober 1121,5 mia. kr. Indlånsoverskuddet var dermed på 723,3 mia. kr., hvilket er 1,5 pct. højere end i samme måned året før. Den gennemsnitlige rente på husholdningernes indlån steg 0,2 pct.-point i oktober til 1,2 pct.

Figur 1.2 Vækst i udlånet fra penge- og realkreditinstitutter til virksomheder og husholdninger

Figur 1.3 Andelen af fastforrentede realkreditlån til husholdningerne

Anm.: I figur 1.2 er personligt ejede virksomheder medregnet under husholdninger. Opgørelsen i figur 1.3 er for realkreditlån til husholdningerne ekskl. personligt ejede virksomheder med sikkerhed i ejerboliger og fritidshuse.

Kilde: Danmarks Nationalbank og egne beregninger.

Svag stigning i detailsalget i oktober

Detailsalget steg med 0,3 pct. i oktober i forhold til september, når der tages højde for prisudviklingen, sæsonudsving og effekten af handelsdage, *jf. figur 1.4*. Over den seneste tre-måneders periode (august-oktober) var der en fremgang på 1,8 pct. sammenlignet med de foregående tre måneder (maj-juli).

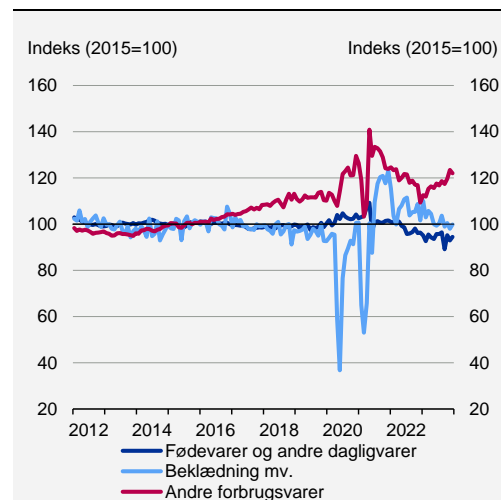
Udviklingen i det samlede detailsalg fra september til oktober dækker over en stigning i salget af *beklædning mv.* samt *fødevarer og andre dagligvarer* på henholdsvis 1,8 og 1,7 pct., mens salget af *andre forbrugsvarer* faldt med 1,1 pct., *jf. figur 1.5*.

Detailsalget har ligget på nogenlunde samme niveau siden midten af 2022, hvilket er på højde med niveauet i 2019. I den mellemliggende periode har der været store udsving i detailsalget som følge af coronapandemien og den efterfølgende genopretning af forbruget samt senest inflationsudviklingen.

Figur 1.4 Mængdeindeks for detailomsætningen

Figur 1.5 Mængdeindeks for detailomsættningens underkomponenter

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Ny prognose fra OECD: Fortsat svage vækstudsigter trods stærkere end forventet vækst i 2023

OECD har den 29. november offentliggjort deres vinterudgave af prognosen *Economic Outlook*, hvor de har opjusteret deres skøn for væksten i Danmark i 2023 og nedjusteret deres skøn for væksten i Danmark i 2024. Skønnene for verdensøkonomien som helhed er omtrent uændrede.

Dansk økonomi skønnes af OECD at vokse med 1,3 pct. i år, 1,2 pct. næste år og 1,5 pct. i 2025, *jf. tabel 1.2*. Dette er en markant opjustering af BNP-væksten i 2023 sammenlignet med den seneste prognose for Danmark fra juni 2023, hvor vækstskønnet var 0,7 pct., hvilket tilskrives en højere aktivitet i medicinalbranchen end forventet. Skønnet for 2024 er nedjusteret fra en BNP-vækst på 1,4 pct. i juni-prognosen til 1,2 pct. Ved sidste prognose var der ikke skønnet for BNP-væksten i 2025. OECD tilskriver basiseffekter en stor indflydelse på faldet i inflationen og understreger, at der fortsat er et underliggende prispres som følge af nominelle lønstigninger.

Prognosen afspejler en blød landing i dansk økonomi, men OECD fremhæver, at der fortsat er høj usikkerhed omkring vækstudsigterne. OECD vurderer endvidere, at såfremt inflationspresset vedbliver, vil det være på sin plads med yderligere finanspolitiske stramninger.

Verdensøkonomien ventes at vokse 2,9 pct. i år, 2,7 pct. næste år og 3,0 pct. i 2025, *jf. tabel 1.3*. Vækstskønnene er som helhed omtrent uændrede fra prognoseopdateringen i september, hvilket afspejler, at de underliggende vækstudsigter for blandt andet euroområdet og USA ikke er blevet justeret markant.

Den globale BNP-vækst har været stærkere end ventet i 2023, men er udfordret af strammere finansielle vilkår, aftagende handelsvækst samt forværret forbruger- og virksomhedstillid slår igennem. Aktiviteten er allerede svækket i rentefølsomme sektorer som boligsektoren, og i særlig grad i Europa. Den globale vækst ventes dog at tiltage lidt i 2025, i takt med inflationen aftager yderligere og realindkomsterne styrkes.

Det fremhæves, at der er store forskelle i vækstudsigterne på tværs af lande, og særligt forventes en større afdæmpning i Europa sammenlignet med USA og asiatiske vækstøkonomier.

OECD understreger, at der fortsat er stor usikkerhed forbundet med prognosen. Forøgede geopolitiske spændinger bidrager til usikkerhed på den korte sigt, mens kerneinflationen viser sig at være relativt vedvarende, trods generelle fald i den samlede inflation.

Table 1.2 Skøn for Danmark i OECD Economic Outlook og Økonomisk Redegørelse

Pct.	OECD Economic Outlook, november 2023			ØR august 2023	
	2023	2024	2025	2023	2024
BNP	1,3	1,2	1,5	1,2	1,4
Privat forbrug	0,6	1,1	1,2	0,6	1,5
Offentligt forbrug	0,9	2,0	0,9	1,5	2,1
Faste bruttoinvesteringer	-5,2	-1,3	-0,2	-4,7	-1,6
Eksport	7,7	3,3	3,3	5,4	3,4
Import	4,3	2,7	2,5	0,9	2,8
Betalingsbalance, pct. af BNP	11,5	11,4	11,3	9,6	9,9
Offentlig saldo, pct. af BNP	3,0	2,3	1,8	2,0	1,0
Inflation (målt ved HICP)	3,8	3,0	2,5	3,8	3,0

Kilde: OECD Economic Outlook, November 2023 og Økonomisk Redegørelse, august 2023

Table 1.3 Skøn for BNP-vækst fra OECD Economic Outlook, november 2023

Realvækst, pct.	OECD Economic Outlook, november 2023			OECD interim, september 2023	
	2023	2024	2025	2023	2024
Danmark	1,3	1,2	1,5	0,6*	-0,2*
Sverige	-0,5	0,9	2,6	-0,2*	-0,5*
USA	2,4	1,5	1,7	0,2	0,2
Euroområdet	0,6	0,9	1,5	0,0	-0,2
- Tyskland	-0,1	0,6	1,2	0,1	-0,3
- Frankrig	0,9	0,8	1,2	-0,1	-0,4
- Italien	0,7	0,7	1,2	-0,1	-0,1
- Spanien	2,4	1,4	2,0	0,1	-0,5
Storbritannien	0,5	0,7	1,2	0,2	-0,1
Japan	1,7	1,0	1,2	-0,1	0,0
Kina	5,2	4,7	4,2	0,1	0,1
Brasilien	3,0	1,8	2,0	-0,1	0,1
Indien	6,3	6,1	6,5	0,0	0,1
Verden	2,9	2,7	3,0	-0,1	0,0

Anm.: *Ændring i forhold til OECD Economic Outlook, June 2023.

Kilde: OECD Economic Outlook, November 2023, OECD Interim Economic Outlook, September 2023 og OECD Economic Outlook, June 2023.

Ledigheden steg med 500 personer i oktober

Der var 85.300 bruttoledige i oktober, hvilket er en stigning på 500 fuldtidspersoner set i forhold til september.¹ Det er lavere, end hvad der blev tilsagt af den tidlige indikator for ledigheden, der opgjorde bruttoledigheden i oktober til 86.500. Ledigheden har nu været stigende siden oktober 2022 med 800 personer i gennemsnit om måneden. Ledighedsprocenten forblev dog på 2,8 pct. af arbejdsstyrken.

Antallet af dagpengemodtagere steg med 600 fuldtidspersoner, mens der var godt 100 færre kontanthjælpsmodtagere i forhold til i september, *jf. figur 1.6*. Siden årsskiftet er der kommet 7.300 flere ledige på dagpenge, mens antallet af jobparate kontanthjælpsmodtagere er faldet med 2.200. I samme periode er ledigheden steget på tværs af de fleste aldersgrupper, men særligt for de 30-39 årige, for hvem ledighedsprocenten er steget med 0,4 pct.-point til 4,2 pct. Ledighedsprocenten er steget med 0,2 pct.-point for mænd og 0,1 pct.-point for kvinder og lyder nu på henholdsvis 2,7 pct. og 3,0 pct.

I månedens tal var der 3.600 bruttoledige fordrevne fra Ukraine under særloven, hvilket er et fald på 200 personer i forhold til september og et fald på 2.500 siden toppunktet i juli sidste år. Det vurderes af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, at 78 pct. af de fordrevne mellem 16 og 66 år, der står til rådighed for arbejdsmarkedet, var i beskæftigelse i oktober.²

Siden sidste opgørelse er de sæsonkorrigerede ledighedstal for juli, august og september revideret op med henholdsvis 100, 200 og 400 personer. Derudover er ledighedsprocenterne i august og september blevet nedrevideret med 0,1 pct.-point som følge af en opdaterede tal for arbejdsstyrken i 2022.

Figur 1.6 Bruttoledigheden

Anm.: Figuren viser jobparate kontanthjælpsmodtagere. Sæsonkorrigeret.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

¹ Sæsonkorrigeret og målt i fuldtidspersoner.

² Jf. *Monitorering af fordrevne personer fra Ukraine*, Jobindsats, 30. november 2023.

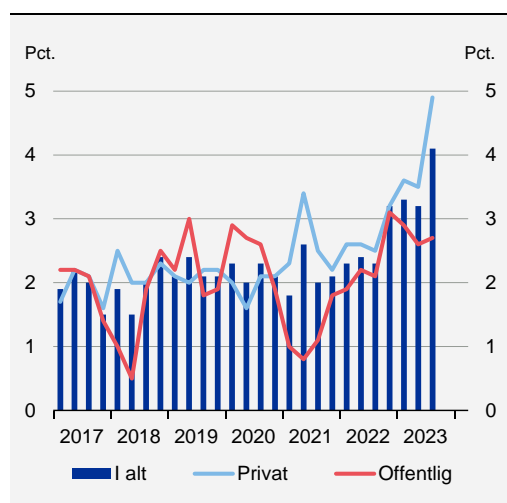
Lønnen steg med 4,1 pct. i 3. kvartal ifølge det standardberegneede lønindeks

Ifølge Danmarks Statistiks standardberegneede lønindeks steg lønningerne med 4,1 pct. i 3. kvartal 2023 i forhold til samme kvartal året før.³ Det er en stigning på 0,9 pct.-point i forhold til 2. kvartal 2023, jf. figur 1.7. Den samlede lønudvikling dækker over en stigning i lønningerne i private sektor på 4,9 pct., mens lønninger i den offentlige sektor steg med 2,7 pct. Således er lønudviklingen i den private og offentlige sektor steget med henholdsvis 1,4 pct.-point og 0,1 pct.-point siden 2. kvartal 2023. Det er et resultat af, at de seneste overenskomstforhandlinger begynder at slå igennem.

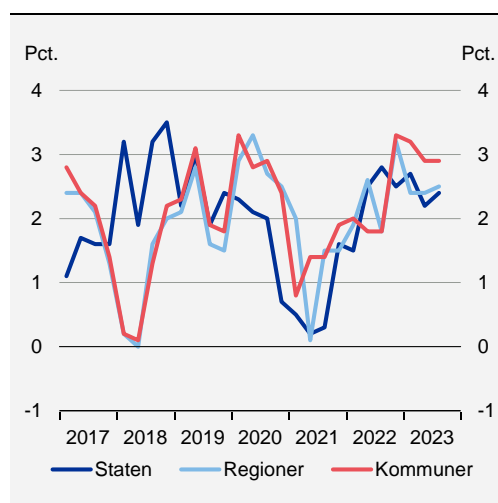
I den private sektor steg lønningerne inden for *bygge og anlæg* med 5,9 pct. Det er tredje kvartal i træk, hvor lønudviklingen er størst i *bygge og anlæg*. Derudover trak brancherne *handel og transport mv.* og *industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed* udviklingen op med stigninger på henholdsvis 5,3 pct. og 5,1 pct.

I den offentlige sektor steg lønstigningstaksten i staten og regionerne fra henholdsvis 2,2 pct. til 2,4 pct. og 2,4 pct. til 2,5 pct., hvorimod lønstigningstakten var uændret i kommunerne på 2,9 pct., jf. figur 1.8.

Figur 1.7 Lønudvikling i det standardberegneede lønindeks

Figur 1.8 Lønudvikling i offentlige organisationer

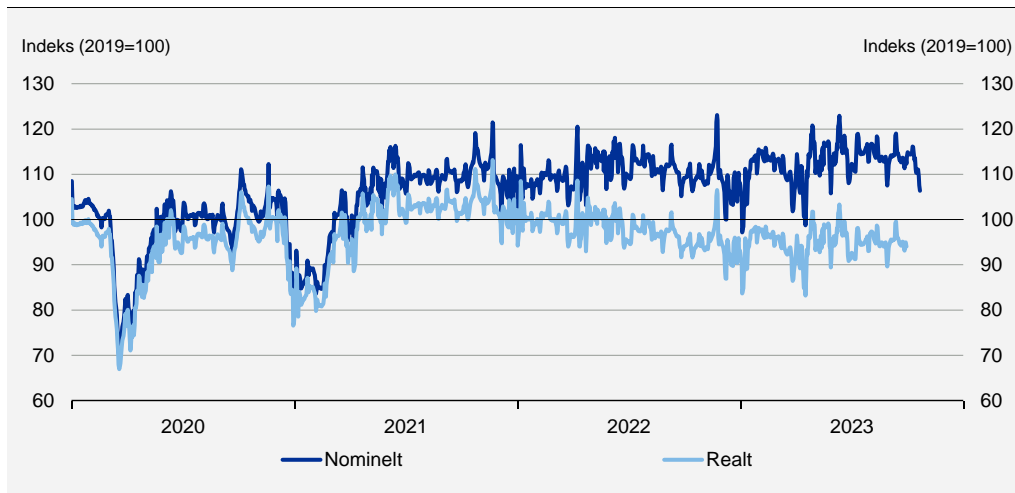

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

³ Det standardberegneede lønindeks beregner den estimerede lønudvikling, hvor lønudviklingen så vidt muligt er renset for strukturelle effekter som følge af ændringer i beskæftigelsessammensætningen.

Kortsigtsindikatorer for Danmark

Figur 1.9 Nominelle korttransaktioner i alt var 6,5 pct. højere i begyndelsen af uge 43 sammenlignet med samme tidspunkt i 2019. **Korrigeret for prisudviklingen** var korttransaktioner i alt i udgangen af uge 39 6,0 pct. lavere end samme tidspunkt i 2019.

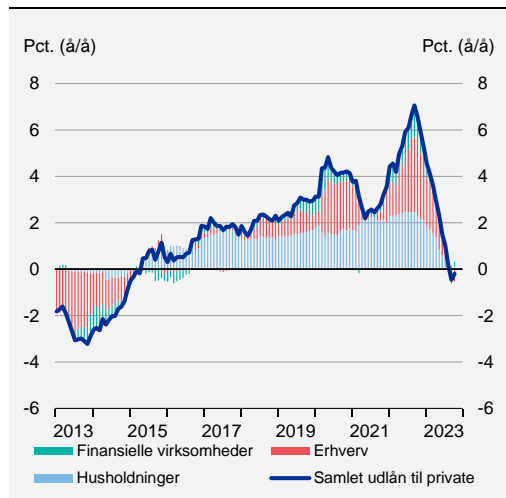
Anm.: Figuren viser et 2-ugers glidende gennemsnit af faktiske korttransaktioner i forhold til samme tidspunkt i 2019 foretaget både i danske og udenlandske butikker med betalingskort og MobilePay for omkring 1 mio. danske Danske Bank-kunder med aktive konti.

Kilde: Danske Bank Spending Monitor og egne beregninger.

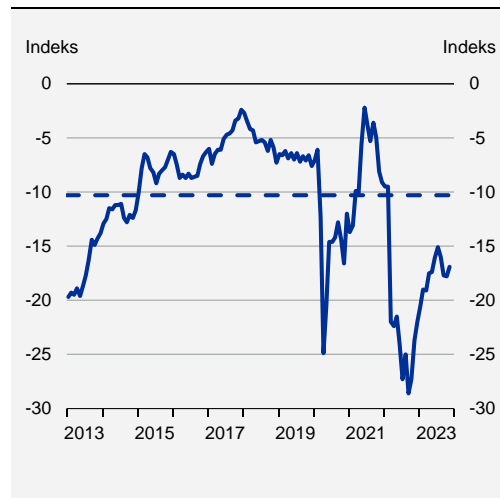
2. Internationale nøgletal

Euroområdet

Figur 2.1 Det samlede udlån til private lå i oktober 0,2 pct. under niveauet for samme måned sidste år. Udviklingen var drevet af fald i udlån til erhverv, mens udlån til husholdninger og finansielle virksomheder omvendt gik frem i forhold til samme måned året før.

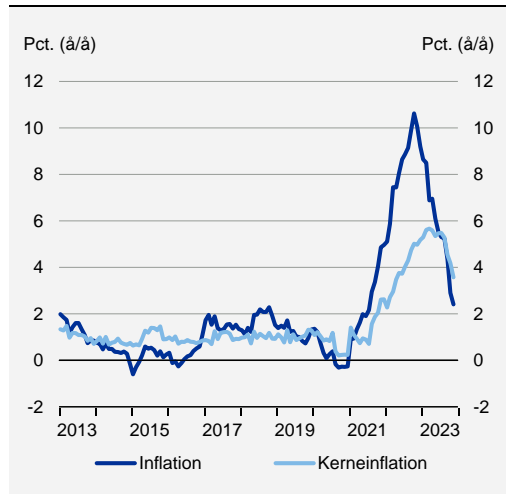

Figur 2.2 Forbrugertilliden steg med 0,9 indekspoint til indeks -16,9 i november. Dermed ligger forbrugertilliden fortsat under det historiske gennemsnit for perioden 1985-2022.

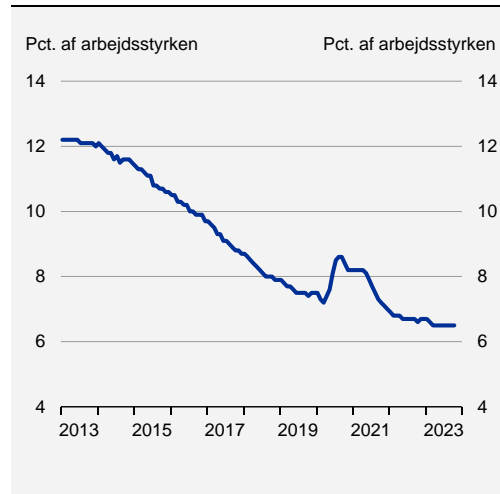

Anm.: Den stiplede linje i figur 2.2 angiver det historiske gennemsnit fra 1985-2022.
Kilde: Macrobond.

Figur 2.3 Inflationen aftog med 0,5 pct.-point til 2,4 pct. i november. Kerneinflationen aftog i samme periode med 0,6 pct.-point til 3,6 pct.

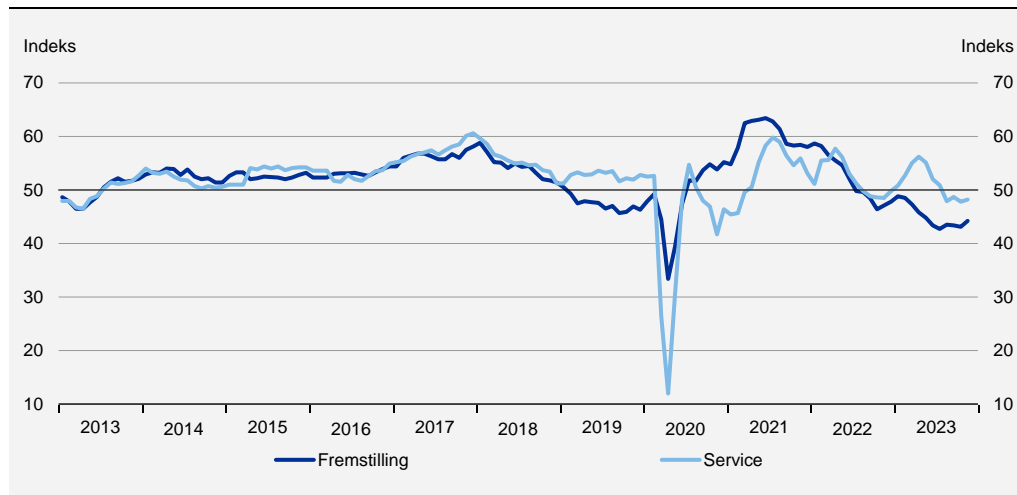

Figur 2.4 Ledigheden var uændret på 6,5 pct. i oktober og har dermed ligget på samme niveau siden marts 2023.

Anm.: Kerneinflation i figur 2.3 er fratrukket prisudviklingen i energi og fødevarer.
Kilde: Macrobond.

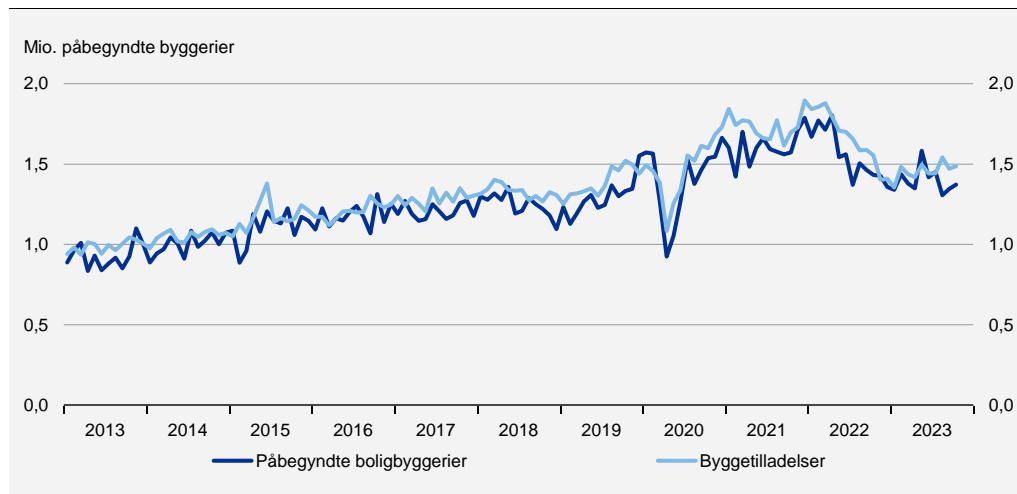
Figur 2.5 Den samlede erhvervstillid steg 0,6 indkspoint til indeks 47,1 i november. Stigningen dækkede over en fremgang på 1,1 indkspoint inden for fremstilling samt en fremgang på 0,4 indkspoint inden for service.

Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.5 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
 Kilde: Macrobond.

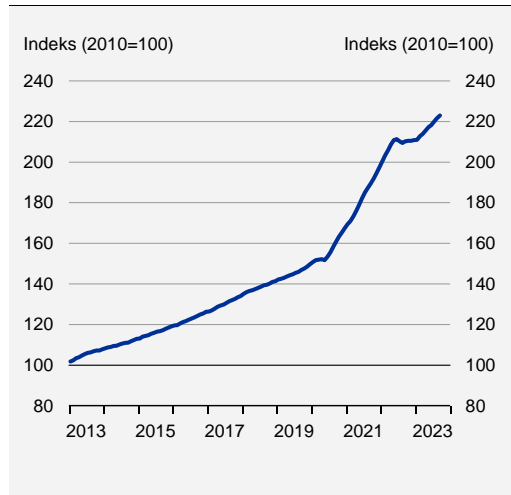
USA

Figur 2.6 Antallet af påbegyndte boligbyggerier steg med 1,9 pct. i oktober. Niveaulet var dermed 4,2 pct. lavere end samme måned sidste år. Antallet af byggetilladelser steg med 1,1 pct. i oktober og lå dermed 4,4 pct. lavere end samme måned sidste år

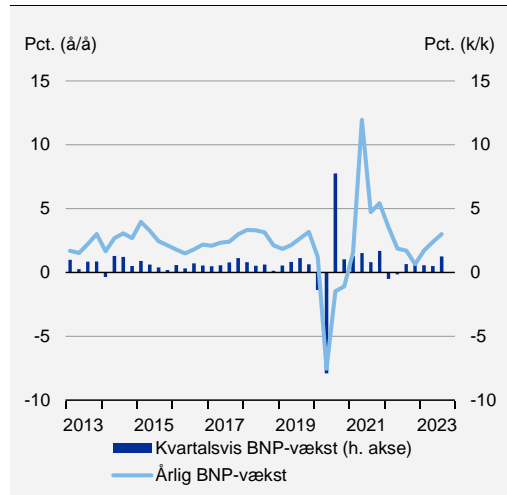

Kilde: Macrobond.

Figur 2.7 Huspriserne steg 0,6 pct. i september og lå dermed 6,1 pct. højere sammenlignet med samme måned sidste år.

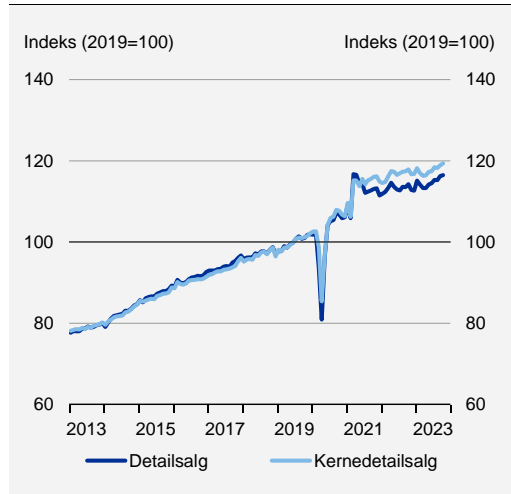

Figur 2.8 Ved seneste revision blev **den kvartalsvise BNP-vækst** i 3. kvartal opjusteret med 0,1 pct.-point til 1,3 pct. **Den årlige BNP-vækst** blev ligeledes opjusteret med 0,1 pct.-point til 3,0 pct.

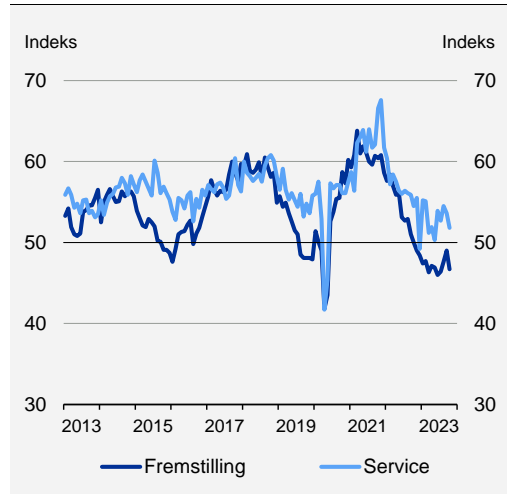

Kilde: Macrobond.

Figur 2.9 Detailsalget steg 0,2 pct. i oktober og lå dermed 1,9 pct. højere end samme periode sidste år. **Kernedetailsalget** steg 0,4 pct. i samme periode og lå dermed 1,2 pct. højere end samme periode sidste år.

Figur 2.10 Erhvervstilliden inden for fremstilling faldt 2,3 indekspoint til indeks 46,7 i oktober. **Erhvervstilliden inden for service** faldt 1,8 indekspoint til indeks 51,8 i samme periode, men niveauet indikerer fortsat fremgang.

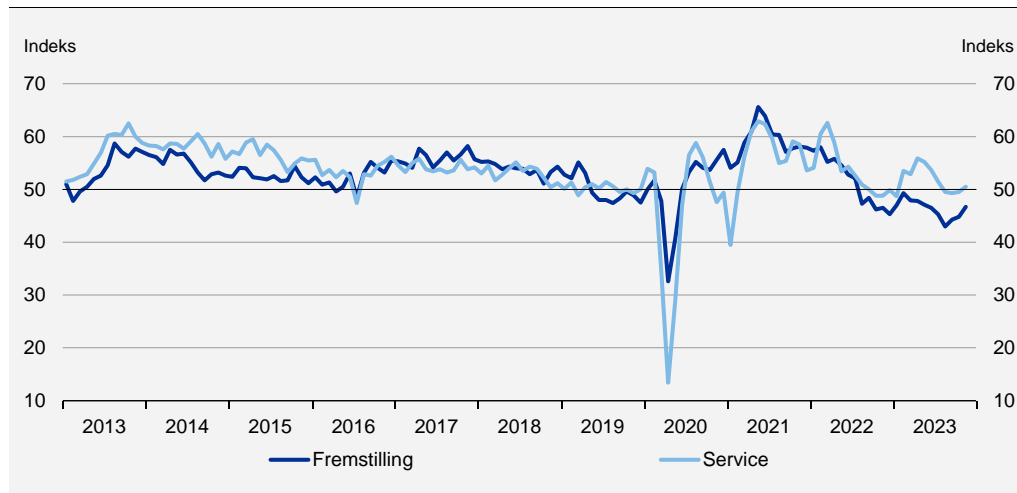

Anm.: Kernedetailsalget i figur 2.9 angiver detailsalget uden salg af biler. Erhvervstilliden i figur 2.10 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.

Kilde: Macrobond.

Storbritannien

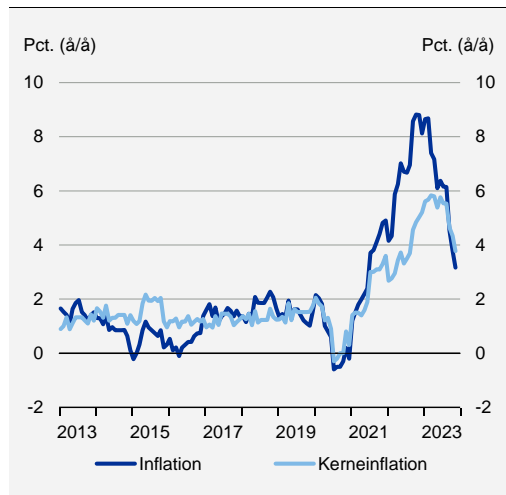
Figur 2.11 Erhvervstilliden inden for fremstilling steg 1,9 indkspoint til indeks 46,7 i november. **Erhvervstilliden inden for service** steg 1,0 indkspoint til indeks 50,5 i samme periode. Indekset for fremstilling indikerer fortsat tilbagegang, mens indekset for service nu svagt indikerer fremgang.

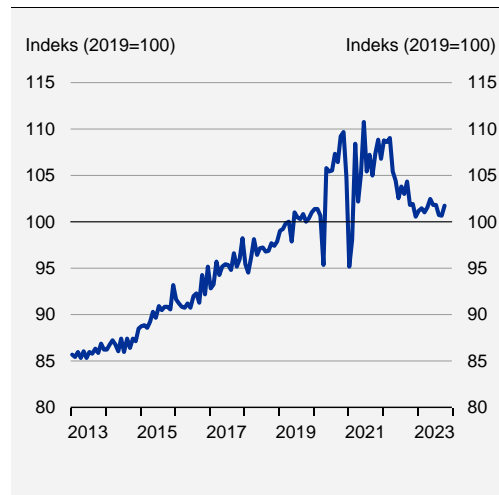
Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.11 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
 Kilde: Macrobond.

Tyskland

Figur 2.12 Inflationen aftog med 0,6 pct.-point til 3,2 pct. i november. **Kerneinflationen** aftog ligeledes med 0,6 pct.-point til 3,8 pct. i samme periode.

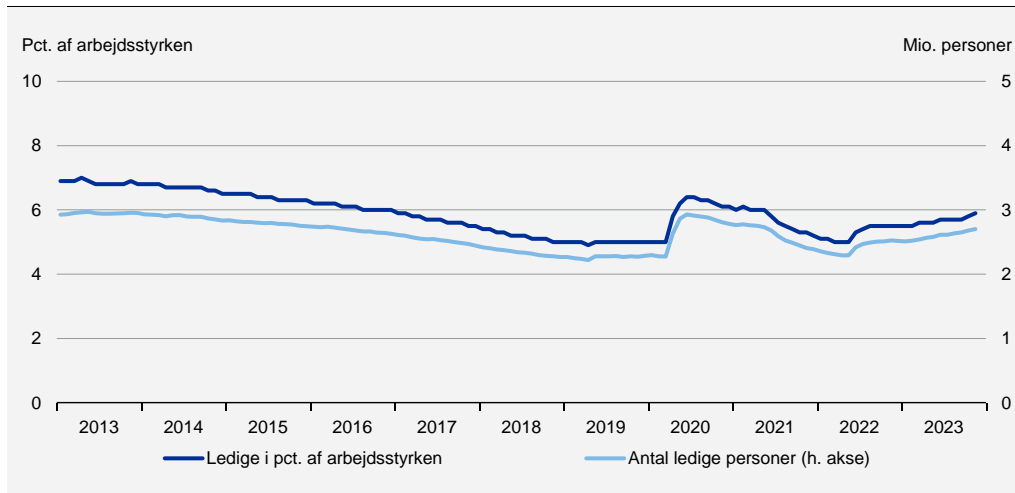

Figur 2.13 Detailsalget steg 1,1 pct. i oktober og lå dermed 0,1 pct. lavere end samme periode sidste år.

Anm.: Handel med motorkøretøjer er ikke inkluderet i indekset i figur 2.13.
 Kilde: Macrobond.

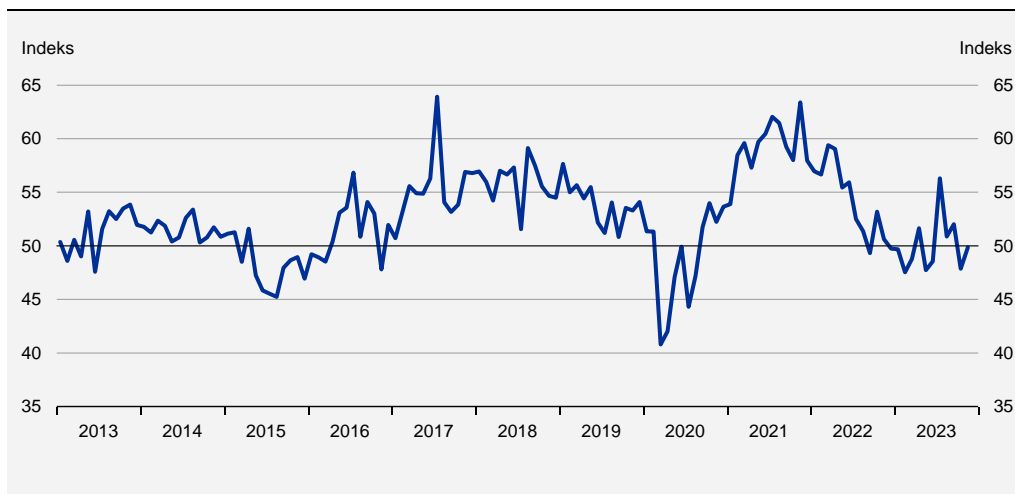
Figur 2.14 Ledigheden steg 0,1 pct.-point til 5,9 pct. i november. **Antallet af ledige** steg med 22.000 personer til 2.702.000 personer.

Kilde: Macrobond.

Norge

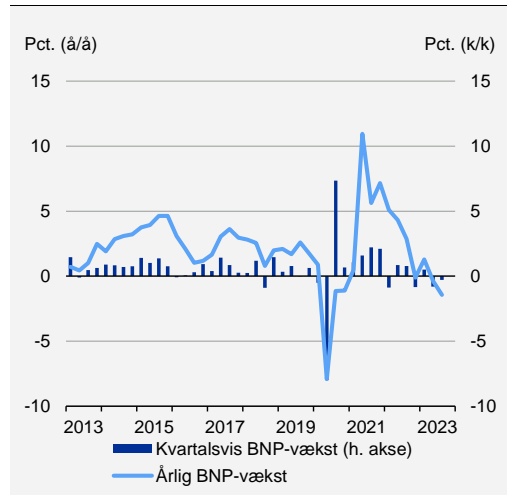
Figur 2.15 Den samlede erhvervstillid steg 2,0 indkspoint til indeks 49,9 i november. Indekset indikerer dermed omtrent uændret aktivitet.

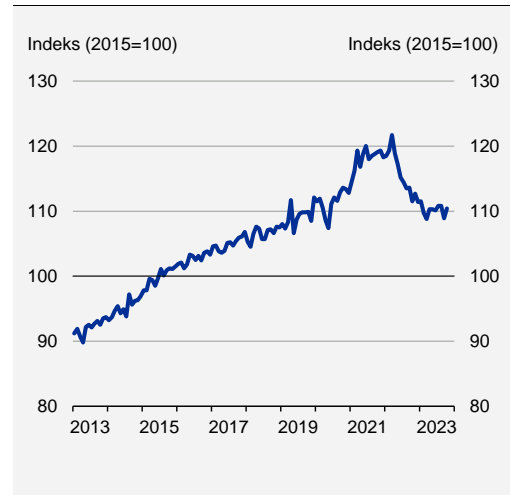
Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.15 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
Kilde: Macrobond.

Sverige

Figur 2.16 Den kvartalsvise BNP-vækst var -0,3 pct. i 3. kvartal. Sammenlignet med samme kvartal sidste år var den årlige vækst i BNP -1,4 pct.

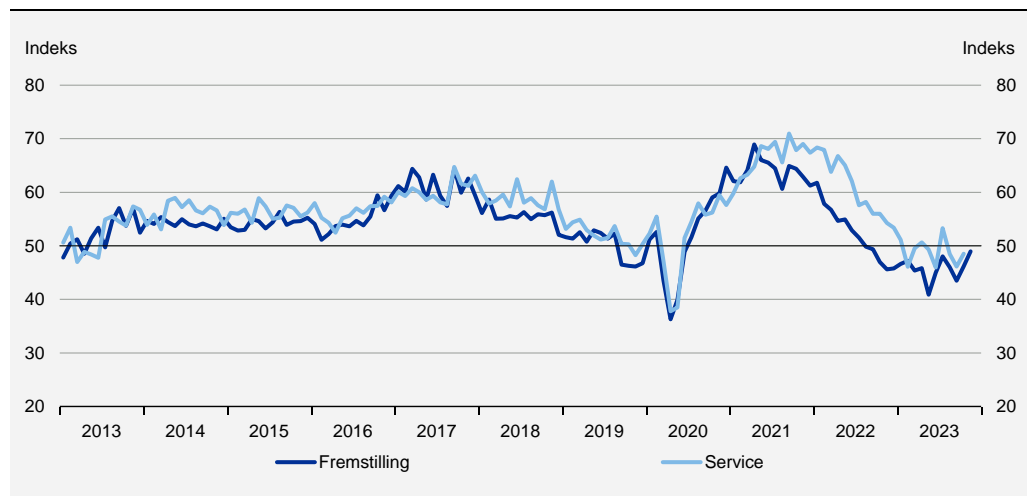

Figur 2.17 Detailsalget steg 1,4 pct. i oktober og lå dermed 1,0 pct. lavere sammenlignet med samme måned sidste år.

Kilde: Macrobond.

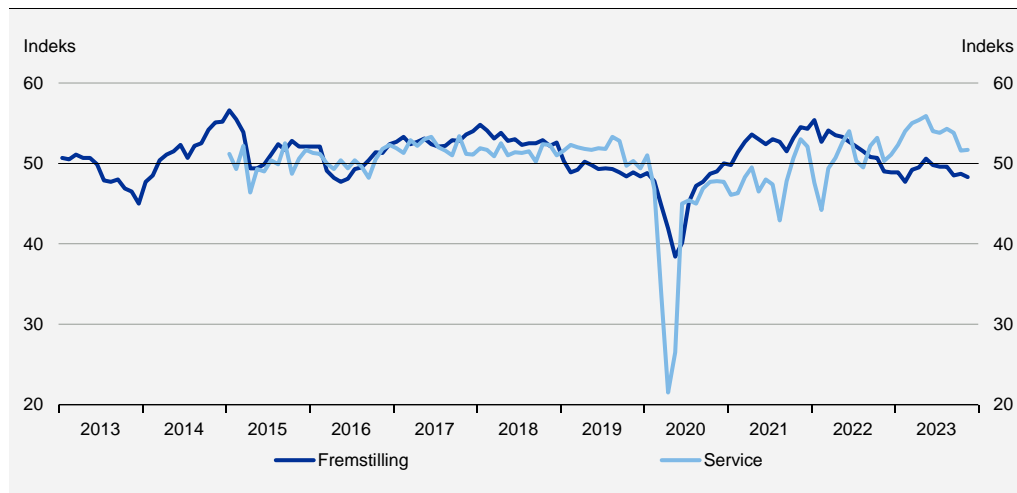
Figur 2.18 Erhvervstilliden inden for fremstilling steg 2,8 indespnt til indeks 49,0 i november, men niveauet indikerer fortsat tilbagegang. Der er endnu ikke udgivet tal for erhvervstilliden inden for service for november.

Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.18 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
Kilde: Macrobond.

Japan

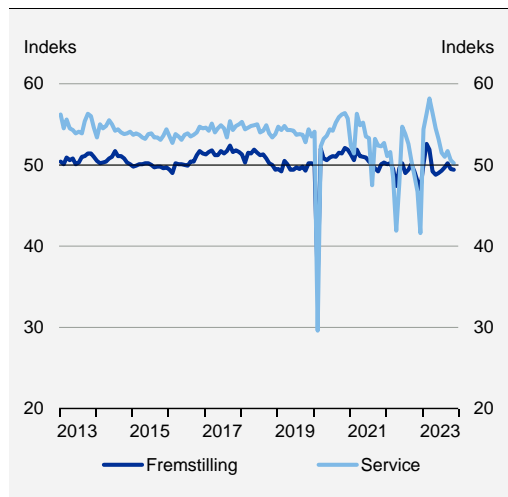
Figur 2.19 Erhvervstilliden inden for fremstilling faldt 0,4 indkspoint til indeks 48,3 i november. Erhvervstilliden inden for service steg 0,1 indkspoint til indeks 51,7 i samme periode.

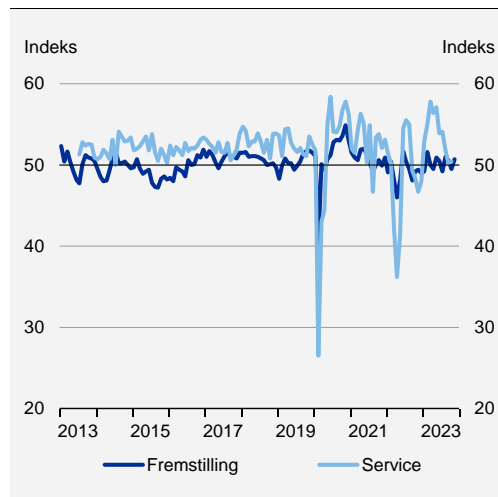
Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.19 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
Kilde: Macrobond.

Kina

Figur 2.20 Erhvervstilliden (NBS) inden for fremstilling faldt 0,1 indkspoint til indeks 49,4 i november. Erhvervstilliden inden for service faldt 0,4 indkspoint til indeks 50,2 i samme periode.

Figur 2.21 Erhvervstilliden (Caixin) inden for fremstilling steg 1,2 indkspoint til indeks 50,7 i november. Der er endnu ikke udgivet tal for erhvervstilliden inden for service i november.

Anm.: Erhvervstilliden i figur 2.20 og 2.21 er målt ved PMI-indekset. Et niveau over 50 indikerer fremgang.
Kilde: Macrobond.

3. Renter, oliepriser, valuta- og aktiemarkeder

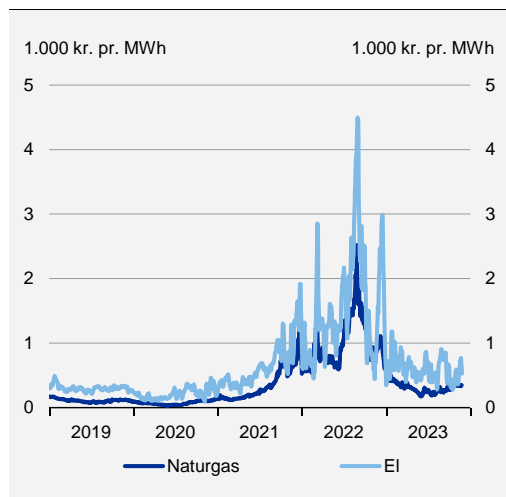
Den seneste uge har budt på fald i renten på 10-årige statsobligationer, *jf. tabel 3.1*. Eksempelvis er renten på danske statsobligationer faldet med 0,16 pct.-point, mens renten på tyske og amerikanske statsobligationer er faldet med henholdsvis 0,15 pct.-point og 0,05 pct.-point.

Der har været modsatrettede bevægelser på aktiemarkederne, *jf. tabel 3.2*. Det danske OMX C25-indeks og det amerikanske S&P 500-indeks er steget henholdsvis 1,1 pct. og 0,9 pct. i løbet af ugen. Omvendt faldt det kinesiske Shanghai Composite-indeks med 1,1 pct. den seneste uge. OMX C25-indekset er dog sammenlagt steget med 0,9 pct. det seneste år, mens S&P 500-indekset er steget 12,0 pct.

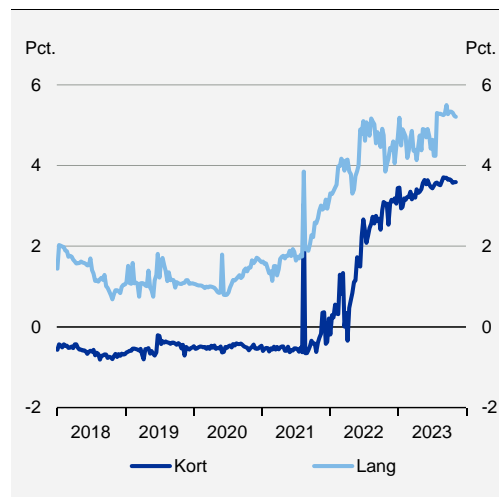
Det effektive kronekursindeks er stort set uændret i forhold til sidste uge. Det dækker imidlertid over svækkelser over for det britiske pund og den japanske yen på henholdsvis 0,9 pct. og 1,1 pct., hvorimod kronen er blevet styrket overfor både den amerikanske dollar og den norske krone med 0,1 pct.

På energimarkedet faldt prisen på europæisk naturgas 10,0 pct. til 42,1 euro pr. MWh. Prisen er således 69,8 pct. lavere end samme måned sidste år. Elprisen er steget 61,5 pct. den seneste uge. Der kan være store udsving i elpriserne fra uge til uge, hvorfor udviklingen skal tolkes med forsigtighed. Over det seneste år er elprisen faldet med 55,8 pct., og energipriserne er dermed langt fra niveauet fra begyndelsen af den seneste vinter.

Figur 3.1 Priser på naturgas og el

Figur 3.2 Renter for korte og lange realkreditlån

Anm.: Naturgasprisen er målt ved futuresprisen på levering i førstkomende måned i det hollandske Title Transfer Facility (TTF). Elprisen er målt som et syvdages glidende gennemsnit af elprisen i Østdanmark (Nordpool). Den korte realkreditrente består af et gennemsnit af realkreditrenter med 1- og 2-årig løbetid. Den lange realkreditrente består af et gennemsnit af 30-årige realkreditrenter. Realkreditrenterne offentliggøres ugentligt af Finans Danmark og med en uges forsinkelse.

Kilde: Macrobond.

Tabel 3.1 Renter¹

	Torsdag 30/11	Seneste uge	Seneste 3 måneder	Seneste 12 måneder
Danske renter:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
3-måneders pengemarkedsrente	3,76	0,00	0,13	1,81
Kort realkreditlån ²	3,58	0,00	0,02	1,02
Langt realkreditlån ²	5,17	-0,04	0,93	0,15
Nationalbankens satser:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
Diskonto	3,60	0,00	0,25	2,35
Indskud på folio	3,60	0,00	0,25	2,35
Indskudsbeviser	3,60	0,00	0,25	2,35
Udlån	3,75	0,00	0,25	2,35
Ledende renter i udlandet:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
USA (federal funds rate)	5,50	0,00	0,00	1,50
Japan (unc. call rate)	-0,10	0,00	0,00	0,00
Sverige (repo)	4,00	0,00	0,25	1,50
Euroområdet (ref rente)	4,50	0,00	0,25	2,50
Storbritannien (repo)	5,25	0,00	0,00	2,25
Rente på 10-årige statsobligationer:	Pct. p.a.:	Ændring, pct.-point		
Danmark	2,70	-0,16	-0,11	0,71
USA	4,37	-0,05	0,25	0,84
Japan	0,67	-0,03	0,04	0,42
Tyskland	2,46	-0,15	-0,08	0,65
Storbritannien	4,25	-0,06	-0,18	1,14
Rentespænd til Tyskland:	Pct.-point	Ændring, pct.-point		
Kort (3-måneders)	-0,21	-0,02	-0,04	-0,20
Langt (10-årigt):	0,24	-0,01	-0,03	0,06

1) Der anvendes lukkekurser for renter.

2) Den korte realkreditrente består af et gennemsnit af realkreditrenter med et- og toårig løbetid. Den lange realkreditrente består af et gennemsnit af 30-årige realkreditrenter. Realkreditrenterne offentliggøres ugentligt og med en uges forsinkelse.

Kilde: Macrobond, Finans Danmark og Danmarks Nationalbank.

Tabel 3.2 Valutakurser mv.¹

	Torsdag 30/11	Seneste uge	Seneste 3 måneder	Seneste 12 måneder
Valutakurser²		Ændring, pct.		
Effektiv kronekursindeks (1980=100) ³	105,10	-0,05	-0,52	2,06
EUR/DKK	745,56	0,01	0,04	0,23
USD/DKK	683,16	-0,05	0,16	-3,67
SEK/DKK	65,25	0,16	3,50	-4,71
NOK/DKK	63,41	-0,12	-1,81	-12,84
GBP/DKK	864,65	0,91	-0,38	-0,62
JPY/DKK	4,62	1,08	-1,22	-11,45
JPY/EUR	0,62	1,07	-1,26	-11,66
GBP/EUR	115,97	0,91	-0,42	-0,85
USD/EUR	91,63	-0,05	0,12	-3,89
CNY/EUR	12,92	0,04	2,83	-4,55
USD/CNY	709,10	-0,09	-2,63	0,69
Aktiekurser (kursindeks):		Ændring, pct.		
Danmark, OMX C25	1.728,45	1,14	-1,40	0,89
USA, S&P 500	4.567,80	0,25	1,17	12,05
Japan, Nikkei 225	33.486,89	0,10	3,57	18,64
Kina, Shanghai Composite	3.029,67	-1,05	-3,43	-4,29
Euroområdet, Eurostoxx 600	459,56	0,69	0,67	7,41
Storbritannien, FTSE 100	7.453,75	-0,40	-0,27	-1,39
Olie- og naturgaspriser:		Ændring, pct.		
Brent (USD)	80,33	-0,95	-5,77	-7,74
Brent (DKK)	548,78	-1,00	-5,62	-11,12
Naturgas (EUR)	42,09	-10,13	16,95	-69,77
EI (DKK)	1046,38	61,54	13,27	-55,75

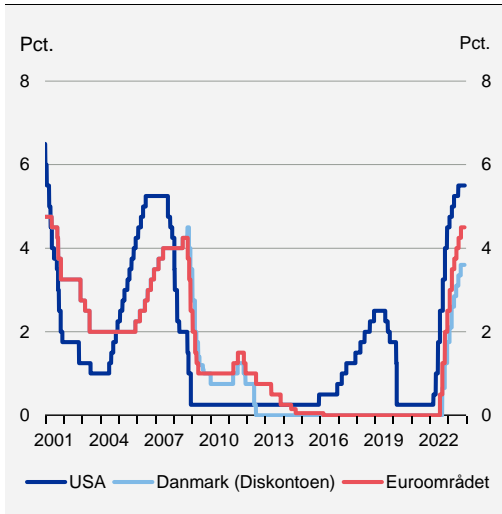
1) Der anvendes lukkekurser for valutakurser og aktier.

2) X/Y betyder pris i valuta Y for 100 enheder af valuta X. Når tallet vokser, betyder det, at værdien af den første valuta (X) øges i forhold til værdien af den anden valuta (Y).

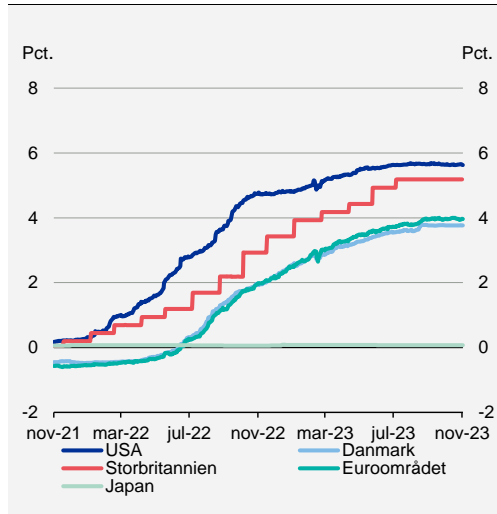
3) En stigning i det effektive kronekursindeks er et udtryk for, at den danske krone er styrket over for Danmarks største handelspartnere.

Kilde: Macrobond, Finans Danmark og Danmarks Nationalbank.

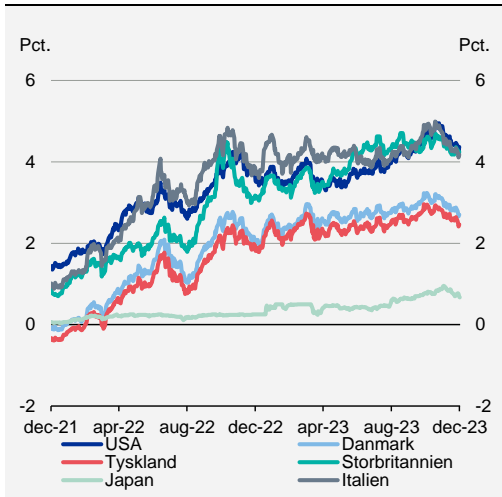
Figur 3.3 Pengepolitiske renter

Figur 3.4 3-måneders renter

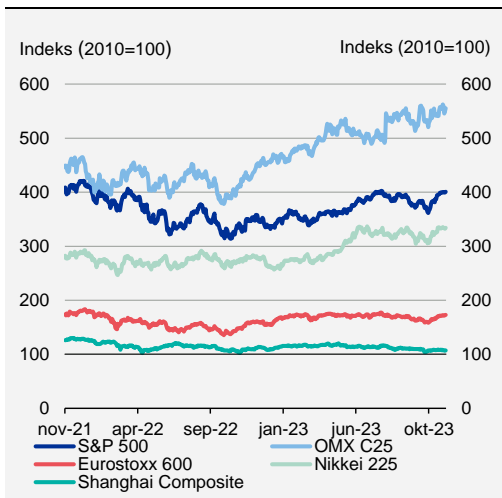
Figur 3.5 10-årige statsobligationsrenter

Figur 3.6 Prisen pr. tønde Brent-olie

Figur 3.7 Udvalgte aktieindeks

Figur 3.8 Udvalgte valutakurser

Anm.: I figur 3.8 vises 100 japanske yen pr. dollar.
 Kilde: Macrobond og Danmarks Nationalbank.

4. Prognoseoversigt for 2023

Tabel 4.1 1. december 2023

	ØM	OECD	EU	IMF	DØR	NB	Nordea	DB	AE	DI
	Aug. 23	Nov. 23	Nov. 23	Okt. 23	Okt. 23	Sep. 23	Sep. 23	Sep. 23	Aug. 23	Maj 23
Realvækst, pct.										
BNP	1,2	1,3	1,2	1,7	1,7	1,7	1,3	1,7	0,8	0,6
Privatforbrug	0,6	0,6	0,6	-	0,0	0,1	0,2	0,1	1,0	1,0
Offentligt forbrug	1,5	0,9	0,9	-	2,0	1,0	1,0	0,2	0,0	0,4
Faste bruttoinvesteringer	-4,7	-5,2	-4,9	-	-	-	-3,8	-5,2	-	-3,6
Offentlige investeringer	3,6	-	-	-	3,7	-0,2	-3,2	-2,0	1,7	5,6
Boliginvesteringer	-12,9	-	-	-	-13,0	-11,9	-13,7	-12,6	-12,7	-6,3
Erhvervsinvesteringer ¹⁾	-3,6	-	-	-	-4,1	-4,1	-	-3,1	-5,5	-4,3
Lagerinvesteringer ²⁾	-1,7	-1,0	-	-	-1,6	-1,5	0,0	-1,4	-1,7	-1,2
Eksport	5,4	7,7	7,4	-	9,6	7,0	6,0	6,7	4,3	1,6
Import	1,1	4,3	4,3	-	4,6	1,3	2,7	0,8	-0,6	-1,2
Beskæftigelsesændring, 1.000 personer ³⁾	32	-	-	-	37	37	-	40	32	26
Ledighed, 1.000 personer ⁴⁾	85	-	-	-	73	84	84	84	-	87
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken ⁴⁾	2,6	5,0	4,6	5,0	-	-	2,9	2,9	-	2,7
Betalingsbalance, mia. kr.	266	-	-	-	351	-	350	364	-	-
- Do. i pct. af BNP	9,6	11,5	10,3	11,4	12,3	12,0	12,4	12,5	-	-
Offentlig saldo, mia. kr.	56	-	-	-	-	-	65	60	55	-
- Do. i pct. af BNP	2,0	2,8	2,6	-	1,8	3,1	2,3	2,1	2,0	-
Forbrugerpriser, pct. år-år ⁵⁾	3,8	3,6	3,6	4,2	3,8	3,8	4,0	4,0	3,7	-
Timeløn, pct. år-år ⁶⁾	4,5	-	-	-	4,5	4,2	3,7	4,3	-	-
Boligpriser, pct. år-år	-4,5	-	-	-	-2,5	-3,2	-2,2	-3,0	-5,0	-

1) Dansk Industri opgør erhvervsinvesteringer ekskl. skibe og avlsdyr.

2) Lagerinvesteringerne er opgjort som vækstbidrag i pct.-point til BNP-væksten.

3) Det Økonomiske Råd opgør beskæftigelse ekskl. orlov.

4) Opgørelsen af ledigheden afhænger af, hvilket ledigheds- og arbejdsstyrkebegreb der anvendes. Økonomiministeriet anvender den registrerede bruttoledighed og arbejdsstyrken defineret som beskæftigede fra nationalregnskabet tillagt antallet af registrerede bruttoledige (ekskl. personer i aktivering med løntilskud). OECD og EU-Kommissionen anvender arbejdskraftundersøgelsens opgørelse af ledighed og arbejdsstyrke, mens Det Økonomiske Råd anvender nettoledigheden. Andre institutioner kan anvende forskellige begreber.

5) EU-Kommissionen og Danmarks Nationalbank anvender det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP). Det Økonomiske Råd anvender deflatoren for det private forbrug.

6) Økonomiministeriet skønner over lønudviklingen på DA-området. Danmarks Nationalbank, Det Økonomiske Råd, Danske Bank og Nordea skønner over time-lønninger i industrien, der bygger på oplysninger fra Danmarks Statistik. EU-Kommissionen skønner over både den private og den offentlige sektor.

Kilde: ØM: Økonomiministeriet; NB: Danmarks Nationalbank (Udsigter for dansk økonomi); DØR: Det Økonomiske Råd (Dansk økonomi, efterår); EU: EU-Kommissionen (European Economic Forecast, Spring 2023); IMF: Internationale Valutafond (Economic Outlook); Nordea (Economic Outlook); OECD (Economic Outlook); DB: Danske Bank (Nordic Outlook); DI: Dansk Industri (Økonomisk politik og analyse); AE: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (Konjunkturudvikling).

Prognoseoversigt for 2024

Tabel 4.2 1. december 2023

	ØM	OECD	EU	IMF	DØR	NB	Nordea	DB	AE	DI
	Aug. 23	Nov. 23	Nov. 23	Okt. 23	Okt. 23	Sep. 23	Sep. 23	Sep. 23	Aug. 23	Maj 23
Realvækst, pct.										
BNP	1,4	1,2	1,4	1,4	1,3	1,3	1,0	1,2	1,5	1,9
Privatforbrug	1,5	1,1	1,3	-	1,2	1,3	1,2	1,6	1,8	2,4
Offentligt forbrug	2,1	2,0	2,6	-	2,2	2,5	1,6	1,5	1,8	1,4
Faste bruttoinvesteringer	-1,6	-1,3	0,4	-	-	-	-1,3	0,7	-	0,3
Offentlige investeringer	0,8	-	-	-	0,9	4,4	2,9	2,7	3,4	2,5
Boliginvesteringer	-2,1	-	-	-	-2,0	0,4	-2,5	-4,3	0,4	-4,3
Erhvervsinvesteringer ¹⁾	-2,0	-	-	-	-2,4	-1,9	-	2,0	-0,3	1,4
Lagerinvesteringer ²⁾	-0,1	0,0	-	-	0,0	-0,2	0,0	0,1	0,0	0,2
Eksport	3,4	3,3	2,0	-	3,1	3,8	3,1	1,7	1,0	2,8
Import	2,8	2,7	2,1	-	2,6	3,7	2,9	1,7	0,9	2,7
Beskæftigelsesændring, 1.000 personer ³⁾	-13	-	-	-	-20	-15	-	-20	-20	-4
Ledighed, 1.000 personer ⁴⁾	94	-	-	-	80	96	98	94	-	95
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken ⁴⁾	2,9	5,8	5,2	5,0	-	-	3,3	3,2	-	2,9
Betalingsbalance, mia. kr.	287	-	-	-	397	-	321	380	-	-
- Do. i pct. af BNP	9,9	11,4	10,0	9,9	13,4	11,8	11,1	12,5	-	-
Offentlig saldo, mia. kr.	29	-	-	-	-	-	40	30	35	-
- Do. i pct. af BNP	1,0	2,0	1,8	-	1,1	2,0	1,4	1,0	1,2	-
Forbrugerpriser, pct. år-år ⁵⁾	3,0	2,8	2,4	2,8	2,6	3,0	2,3	3,2	2,4	-
Timeløn, pct. år-år ⁶⁾	5,4	-	-	-	5,9	5,7	4,5	5,6	-	-
Boligpriser, pct. år-år	1,4	-	-	-	1,0	0,7	0,1	0,0	-3,0	-

1) Dansk Industri opgør erhvervsinvesteringer ekskl. skibe og avlssdyr.

2) Lagerinvesteringerne er opgjort som vækstbidrag i pct.-point til BNP-væksten.

3) Det Økonomiske Råd opgør beskæftigelse ekskl. orlov.

4) Opgørelsen af ledigheden afhænger af, hvilket ledigheds- og arbejdsstyrkebegreb der anvendes. Økonomiministeriet anvender den registrerede bruttoledighed og arbejdsstyrken defineret som beskæftigede fra nationalregnskabet tillagt antallet af registrerede bruttoledige (ekskl. personer i aktivering med løntilskud). OECD og EU-Kommissionen anvender arbejdskraftundersøgelsens opgørelse af ledighed og arbejdsstyrke, mens Det Økonomiske Råd anvender nettoledigheden. Andre institutioner kan anvende forskellige begreber.

5) EU-Kommissionen og Danmarks Nationalbank anvender det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP). Det Økonomiske Råd anvender deflatoren for det private forbrug.

6) Økonomiministeriet skønner over lønudviklingen på DA-området. Danmarks Nationalbank, Det Økonomiske Råd, Danske Bank og Nordea skønner over timelønninger i industrien, der bygger på oplysninger fra Danmarks Statistik. EU-Kommissionen skønner over både den private og den offentlige sektor.

Kilde: ØM: Økonomiministeriet; NB: Danmarks Nationalbank (Udsigter for dansk økonomi); DØR: Det Økonomiske Råd (Dansk økonomi, efterår); EU: EU-Kommissionen (European Economic Forecast, Spring 2023); IMF: Internationale Valutafond (Economic Outlook); Nordea (Economic Outlook); OECD (Economic Outlook); DB: Danske Bank (Nordic Outlook); DI: Dansk Industri (Økonomisk politik og analyse); AE: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (Konjunkturudvikling).

